

Sygn. akt I C 733/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Lidia Staśkiewicz

Protokolant: F. G.

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2016 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. S.**

przeciwko **(...) spółce akcyjnej w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda A. S. kwotę 9.257,83 zł (dziewięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt siedem złotych, 83/100) z odsetkami:

- ustawowymi od dnia 14 września 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.;

- ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty

2. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda A. S. kwotę 2.280,00 zł (dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt złotych, 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych, 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 317,91 zł (trzysta siedemnaście złotych, 91/100) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 733/15

UZASADNIENIE

Powód A. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego **(...) Spółki Akcyjnej w W.** kwoty **9.257,83 zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 września 2014 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powód podał, że stanowiący jego własność samochód osobowy marki B. (...) o nr rej. (...) uległ uszkodzeniom w wyniku kolizji drogowej z dnia 14 sierpnia 2014 r., zaś sprawca kolizji ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Pozwany na podstawie sporządzonej kalkulacji ustalił koszty naprawy uszkodzonego pojazdu na kwotę 4.689,68 zł i taką kwotę wypłacił powodowi tytułem odszkodowania. Od powyższej decyzji odwołał się pełnomocnik powoda, który zarzucił pozwanemu bezpodstawne zaniżenie odszkodowania poprzez m.in. obniżenie wartości części zamiennych o 60 % i materiałów lakierniczych o 33 %, zastosowanie w kosztorysie części alternatywnych zamiast oryginalnych, zaniżenie stawek za roboczo-godziny, niezasadne potrącenie 50 % wartości pokrywy silnika. Ubezpieczyciel podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wskazał, iż ewentualna dopłata możliwa będzie po przedłożeniu przez powoda faktury za naprawę pojazdu.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Nie kwestionując faktu uszkodzenia samochodu powoda, ani nie negując, że z tytułu umowy OC zawartej ze sprawcą zdarzenia zobowiązany jest do naprawienia powstałej szkody, pozwany podniósł, iż wypłacona kwota odszkodowania w wysokości 4.689,68 zł pozwala na przywrócenie pojazdu powoda do stanu sprzed kolizji i wypłacone powodowi odszkodowanie w pełni zrekompensowało szkodę w pojeździe na skutek zdarzenia z dnia 14 sierpnia 2014 r. Podniósł również, iż powód nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, iż poniósł koszty w żądanej wysokości. Pozwany zakwestionował również datę początkową, od której powód domagał się naliczania odsetek ustawowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 sierpnia 2014 r. doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki B. (...) o nr rej. (...) należący do A. S.. Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w W..

Bezsporne.

Powód zgłosił w (...) S.A. szkodę komunikacyjną z ubezpieczenia OC w dniu 14 sierpnia 2014 r. Ubezpieczyciel sporządził kosztorys wysokości szkody w pojeździe, ustalając koszt przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody na kwotę 4.689,68 zł brutto.

Bezsporne, nadto dowód: zgłoszenie w aktach szkody, kosztorys k. 8 – 10.

Decyzją z dnia 25 września 2014 r. ubezpieczyciel przyznał A. S. odszkodowanie w wysokości 4.689,68 zł. Kwota przyznanego odszkodowania została powodowi wypłacona.

Bezsporne, nadto dowód: decyzja z dnia 25 września 2014 r. w aktach szkody.

W piśmie z dnia 14 listopada 2014 r. pełnomocnik A. S. wezwał (...) S.A. do dopłaty odszkodowania w kwocie 9.918,17 zł. W odpowiedzi ubezpieczyciel podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i wskazał, że ewentualna dopłata możliwa będzie po przedłożeniu rachunków za naprawę pojazdu.

Bezsporne, nadto dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 14 listopada 2014 r. k. 11 – 16, pismo z dnia 8 grudnia 2014 r. k. 17 – 18.

Koszt przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed szkody z dnia 14 sierpnia 2014 r. oszacowany zgodnie z zaleceniami producenta, przy uwzględnieniu cen części z dnia szkody i potrąceniu 50 % ceny pokrywy przedniej i błotnika przedniego lewego wynosi 12.526,58 zł brutto.

Koszt przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed szkody z dnia 14 sierpnia 2014 r. oszacowany zgodnie z zaleceniami producenta, przy uwzględnieniu cen części z dnia szkody i pełnej wartości pokrywy przedniej i błotnika przedniego lewego wynosi 18.270,92 zł.

Zamontowanie dwóch nowych części, tj. pokrywy przedniej i błotnika przedniego lewego nie spowoduje wzrostu wartości uszkodzonego pojazdu.

Dowód: opinia pisemna biegłego sądowego M. S. k. 48 – 63, opinia uzupełniająca k. 93, dokumentacja fotograficzna k. 75 – 78, ustna opinia biegłego na rozprawie z dnia 17 lutego 2016 r. k. 97 – 99, pisemna opinia uzupełniająca k. 134.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

W niniejszej sprawie powód dochodził uzupełniającego odszkodowania za szkodę majątkową w postaci uszkodzenia pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...), jakiej doznał w wyniku wypadku z dnia 14 sierpnia 2014 r.

Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie co do zasady, kwestionując dochodzone przez powoda roszczenie co do wysokości. Przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było zatem w istocie ustalenie wysokości należnego powodowi odszkodowania.

Przystępując do oceny poruszanych w niniejszym postępowaniu kwestii należało w pierwszej kolejności zważyć, iż stosownie do treści art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odpowiada co do zasady ogólnej konstrukcji z art. 822 kc i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013, poz. 392 z późn. zm.). W ustawie tej postanowiono, że odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Sąd zważył także, że wysokość odszkodowania powinna być ustalona według reguł określonych w art. 363 k.c. Określenie pojęć „szkody” i „odszkodowania” w razie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za szkody wyrządzone ruchem pojazdów mechanicznych, następuje na gruncie kodeksu cywilnego, bowiem zakład ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu ponosi co do zasady odpowiedzialność w granicach odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody.

Zgodnie z przepisem art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do naprawienia szkody ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikała szkoda, co oznacza, że zakres jego odpowiedzialności wyznaczają granice tzw. adekwatnego (normalnego, typowego) związku przyczynowego między zdarzeniem wyrządzającym szkodę a samą szkodą. W myśl przepisu art. 361 § 2 k.c., statuującego zasadę kompensacyjnego charakteru odszkodowania, w tychże granicach naprawienie szkody obejmuje straty, które poniósł poszkodowany oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Dla spełnienia swej roli wysokość odszkodowania powinna pokrywać wszelkie celowe i uzasadnione ekonomicznie wydatki niezbędne dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Do wydatków spełniających te kryteria zaliczone zostały koszty nowych części zamiennych, niezbędnych do naprawy pojazdu (por. uchwała w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112).

Podkreślenia wymaga fakt, iż dla ustalenia wysokości odszkodowania i jego wypłaty irrelevantnym jest fakt, czy poszkodowany w rzeczywistości dokonał naprawy. Utrwalony w orzecznictwie jest **pogląd przesądzający o tym, iż szkoda do której naprawienia zobowiązany jest sprawca, istnieje niezależnie od dokonania naprawy** (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2012 r., V CKN 1273/00, LEX 55515).

Ustalając w niniejszej sprawie koszt przywrócenia auta powoda do stanu sprzed kolizji Sąd oparł się na dowodzie z ustnej i pisemnych opinii biegłego M. S., który oszacował ten koszt na kwotę **18.270,92 zł brutto**, zgodnie z zaleceniami producenta, przy uwzględnieniu cen części z dnia szkody i pełnej wartości pokrywy przedniej i błotnika przedniego lewego. Na rozprawie w dniu 17 lutego 2016 r. biegły wskazał nadto, iż zamontowanie dwóch nowych części, tj. pokrywy przedniej i błotnika przedniego lewego **nie spowoduje wzrostu wartości uszkodzonego pojazdu.**

Pozwany zakwestionował powyższą opinię zarzucając, iż należy uwzględnić potrącenie wartości pokrywy przedniej i błotnika przedniego lewego, albowiem części te nosiły ślady wcześniejszych napraw, a powód nie udowodnił, że pojazd był serwisowany i naprawiany przy użyciu części oryginalnych.

Wątpliwości, czy nowe części zamienne powinny być oryginalnymi częściami zamiennymi sygnowanymi logo producenta czy też częściami zamiennymi o porównywalnej jakości, przesądził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2012 r. (III CZP 85/11, LEX nr 1218190), w którym stwierdził, że w przypadku uszkodzenia tych części pojazdu, które przed uszkodzeniem były częściami oryginalnymi sygnowanymi logo producenta, należy uwzględniać ceny nowych części oryginalnych, **zaś pomniejszenie ich wartości o wartość zużycia uszkodzonych części dopuszczalne jest jedynie wówczas, gdyby uwzględnienie nowych części w znaczny sposób zwiększało wartość całego pojazdu.** Zaprezentowane stanowisko Sądu Najwyższego zasługuje na pełną aprobatę. Punktem wyjścia przy ocenie wysokości odszkodowania powinny być ceny nowych części zamiennych sygnowanych logo producenta. Takie bowiem części co do zasady zapewniają przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody, to znaczy do takiego stanu, w którym pod względem użytkowym, estetycznym i technicznym pojazd będzie zaspokajał potrzeby poszkodowanego. **Jeśli zaś ubezpieczyciel chciałby podważyć wysokość tak ustalonego odszkodowania, wykazując przykładowo, że ze względu na wiek pojazdu lub jego stan sprzed szkody, odszkodowanie to będzie zawyżone, powinien to wykazać, w tym bowiem zakresie to na nim spoczywa ciężar dowodowy.** Dopiero wówczas przy ocenie sposobu obliczania wysokości odszkodowania należy brać pod uwagę, jakie części znajdowały się w pojeździe przed uszkodzeniem, czy były wcześniej naprawiane lub wymieniane, jak długo były eksploatowane oraz jaki jest wiek pojazdu. Zwiększenie wartości rzeczy (samochodu) po naprawie **można by uwzględnić tylko wówczas, gdyby chodziło o wykonanie napraw takich uszkodzeń, które istniały przed wypadkiem, albo ulepszeń w stosunku do stanu przed wypadkiem** (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1980 r., III CRN 223/80, LEX nr 2641, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r., I CKN 1466/99, LEX nr 55243).

Mając na uwadze ustalenia poczynione przez biegłego i powołane orzecznictwo, Sąd uznał, iż zastosowanie potrąceń amortyzacyjnych w niniejszej sprawie nie powinno mieć zastosowania.

Analiza treści opinii biegłego pozwalała na uznanie, że są one wyczerpujące, rzetelne i wiarygodne. Biegły w sposób przekonujący uzasadnił swoje stanowisko wskazując przeprowadzone czynności i przesłanki, na których się oparł. Proces dochodzenia biegłego do wniosków stanowiących konkluzję opinii był przedstawiony w sposób logiczny i nie budzący wątpliwości Sądu.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd przyjął, że koszt naprawienia auta powoda wynosił 18.270,92 zł brutto. Pomniejszając tę kwotę o kwotę 4.689,68 zł z tytułu już wypłaconego odszkodowania, powodowi należała się kwota 13.581,24 zł. Skoro jednak powód żądał zasądzenia kwoty niższej, tj. 9.257,83 zł, Sąd orzekł zgodnie z żądaniem powoda, o czym orzeczono w pkt 1 wyroku.

W odniesieniu do żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie Sąd zważył, iż stosownie do treści art. 14 ust 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Sąd nie podzielił przy tym zarzutu pozwanego, powołującego się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.07.2011 r. (II CSK 635/10). Sąd zważył, że zgodnie z przywołanym przez stronę pozwaną orzeczeniem, w przypadku, gdy ustalenie odszkodowania nastąpiło według cen z chwili wyrokowania, trzeba uznać, że należy się ono w tej wysokości, jeżeli ceny te były wyższe od występujących wcześniej, dopiero od tej chwili. Zatem od chwili ustalenia odszkodowania można mówić o opóźnieniu dłużnika w zapłacie odszkodowania ustalonego według tych cen i w konsekwencji dopiero od tej chwili można zasądzić od niego odsetki za opóźnienie.

Ustalając wysokość odszkodowania w niniejszej sprawie Sąd oparł się na opinii biegłego, który oszacował wartość części na podstawie cen występujących w dacie szkody. Opinii tej w omawianym zakresie nie kwestionowała strona

pozwana, a w konsekwencji brak było podstaw dla przyjęcia, iżby w niniejszej sprawie ustalono odszkodowanie według cen z chwili wyrokowania, uzasadniających odstępstwo od reguły ustanowionej w art. 817 kc.

Zgodnie z prezentowanym w orzecznictwie poglądem (por. wyrok SN z 18 listopada .2009r., II CSK 257/09, LEX nr 551104) świadczenie ubezpieczyciela polegające na zapłacie odszkodowania jest uzależnione od zajścia przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c.). Ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 § 1 k.c.). Świadczenie ubezpieczyciela ma zatem charakter terminowy. Gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okaże się niemożliwe, świadczenie powinno zostać spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe (art. 817 § 2 k.c.). Oznacza to, że spełnienie świadczenia w terminie późniejszym może być usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy ubezpieczyciel powoła się na istnienie przeszkód w postaci niemożliwości wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia, mimo działań podejmowanych ze szczególną starannością.

Jednocześnie akcentuje się, że żaden przepis prawa z zakresu ubezpieczeń nie daje podstaw, aby ustalenie przesłanek odpowiedzialności zakładu oraz wysokości odszkodowania łączyć z jakimkolwiek toczącym się innym postępowaniem. Artykuł 817 k.c. nakłada na zakład ubezpieczeń obowiązek aktywnego, samodzielnego wyjaśnienia okoliczności wypadku i wysokości szkody (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 06 lipca 2005r., I ACa 18/05, LEX nr 175174).

Podzielając przytoczone stanowisko Sąd zważył, że będący profesjonalistą pozwany ubezpieczyciel nie wykazał istnienia żadnych przeszkód dla wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia wysokości świadczenia w terminie określonym w art. 817 § 1 kc.

Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty roszczenia głównego zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia 14 września 2014 do dnia zapłaty.

Jednocześnie ze względu na zmianę brzmienia przepisu art. 481 § 2 k.c., wprowadzonego z dniem 1 stycznia 2016 roku ustawą z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), do dnia 31 grudnia 2015 roku Sąd zasądził odsetki ustawowe, zgodnie przepisem art. 481 § 2 k.c. w poprzednio obowiązującym kształcie, natomiast od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 roku (art. 56 ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty).

O kosztach procesu orzeczono w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3, k.p.c. Na koszty poniesione przez powoda składa się opłata od pozwu w kwocie 463,00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, ustalone na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wykorzystana zaliczka na poczet dowodu z opinii biegłego w kwocie 600 zł, tj. łącznie 2.280,00 zł.

Skarb Państwa poniósł tymczasowe koszty sądowe w sprawie w kwocie 317,91 zł. Na kwotę tą złożyła się część wynagrodzenia biegłego sądowego nie mająca pokrycia w zaliczce uiszczonej przez powoda.

Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. 2016, poz. 623 ze zm.) w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. Zgodnie zaś z art. 113 ust. 1 kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Na podstawie wskazanych przepisów Sąd w pkt 3 sentencji wyroku, zgodnie z wynikiem procesu, nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego kwotę 317,91 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych pokrytych tymczasowo ze Skarbu Państwa.